

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

**YANGI TAHRIRDAGI O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
KONSTITUTSIYASI**

**FANI BO‘YICHA
SILLABUS**

(2-kurs kunduzgi ta‘lim shakli uchun)

Bilim sohasi:	100000 – Ta‘lim
Ta‘lim sohasi:	110000 – Ta‘lim
Ta‘lim yo‘nalishi:	60110100-Pedagogika

Termiz – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Pedagogika va ijtimoiy-gumanitar fanlar
fakulteti
60110100- Pedagogika

Fan nomi:	Yangi tahrirdagi O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi
Fan turi:	Tanlov
Fan kodi:	YTO‘RKB212
Yil:	2024-2025
Semestr:	4
Ta’lim shakli:	Kunduzgi
Mashg‘ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	60
Ma’ruza	30
Amaliy mashg‘ulotlar	-
Laboratoriya mashg‘ulotlari	-
Seminar	30
Mustaqil ta’lim	
Kredit miqdori:	2
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O‘zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Fanni o‘qitishdan maqsad - Oliy ta’lim muassasalari talabalarida Yangi tahrirdagi O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida mustahkamlangan muhim normalarga doir bilimlarini oshirish, Konstitutsiyamizning davlat hayotida, jamiyat taraqqiyotida, yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasida belgilangan adolatli va xalqparvar davlat barpo etish yo‘lida dolzarb ahamiyatga ega bo‘lgan vazifalarni to‘laqonli amalga oshirish, uning maqsadi, ko‘lamiga monand va munosib bo‘lgan yangi konstitutsiyaviy dunyoqarashni shakllantirishni hamda amalda qo‘llay olish bo‘yicha malaka va ko‘nikmalarni oshirishdan iborat.
------------	--

Fanni o‘zlashtirish uchun zarur boshlang‘ich bilimlar

1.	O‘zbekistonning eng yangi tarixi
2.	Davlat va huquq asoslari
3.	Konstitutsiyaviy huquq

Ta'lim natijalari (TN)	
	<i>Bilimlar jihatidan:</i>
TN1	Konstitutsiyaviy islohotlar mohiyati, ularning zarurati, konstitutsiyaviy islohotlarning asosiy yo'nalishlari, konstitutsiyaviy islohotlardan ko'zlangan natijalar haqida bilim va tasavvurga ega bo'lishi;
TN2	Suverenitet, demokratiya tushunchasi, huquqiy, ijtimoiy va dunyoviy davlat belgilari hamda xususiyatlari, suveren, demokrartik, huquqiy, ijtimoiy va dunyoviy davlat sifatida O'zbekiston Respublikasining huquq va majburiyatlari haqida tushunchalarni shakllantirish;
TN3	Ijtimoiy, siyosiy va huquqiy sohalarida qo'llaniladigan tushunchalar va kategoriyalar tizimini farqlay olishlari kerak;
TN4	Konstitutsiyaga yangi kiritilgan asosiy huquq va erkinlarning mazmun-mohiyati haqida bilim va tasavvurga ega bo'ladi.
	<i>Ko'nikmalar jihatidan:</i>
TN5	Talaba o'z bilimlarini tahlil qila oladi;
TN6	Normativ- huquqiy hujjatlar loyahasini sharhlash va qo'llashni biladi;
TN7	Qabul qilinayotgan normativ- huquqiy hujjatlarni Konstitutsiyaga va xalqaro-huquqiy standartlarga mos kelishi bo'yicha monitoring o'tkaza oladi;
TN8	Inson huquqlari tushunchasi, tasnifi, shaxsiy huquq va erkinliklar, siyosiy huquqlar, inson huquq va erkinliklari amalda qo'llash ko'nikmalariga ega bo'lish;
TN9	Ijtimoiy-iqtisodiy huquqlar tushunchasi va ularning shakllari, qulay atrof-muhitga bo'lgan huquqni ta'minlash masalalari, fuqarolarning ta'lim olish huquqiga oid normalarni ijtimoiy munosabatlarda qo'llay olish ko'nikmalariga ega bo'lishi;
TN10	O'zbekiston Respublikasida davlat hokimiyati, ularning tarmoqlarga bo'linishi, davlat hokimiyatini tashkil etish, qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi, sud hokimiyatlari faoliyatiga doir o'zgarishlar haqida huquqiy ongini va huquqiy madaniyatini oshirish ko'nikmasiga ega bo'ladi.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		Soatlar
M1	Konstitutsiyaviy islohotlar hamda ularnin mazmun_ va mohiyati	2
M2	O'zbekiston suveren, demokratik, huquqiy, ijtimoiy va dunyoviy davlat	2
M3	Insonning shaxsiy hamda siyosiy huquqlarini mustalhkamlash masalalari	2
M4	O'zbekiston Respublikasi fuqarolarining iqtisodiy, ijtimoiy, madaniy va ekologik huquqlari.	4
M5	Huquq va erkinliklarning kafolatlari. Fuqarolarning asosiy burchlari	2
M6	O'zbekistonda jamiyat va shaxs munosabatlarning konstitutsiyaviy asoslari.	2

M7	O‘zbekiston Respublikasining ma’muriy-hududiy va davlat tuzilishi.	2
M8	Saylov tizimining konstitutsiyaviy-huquqiy asoslari.	2
M9	O‘zbekiston Konstitutsiyasida davlat hokimiyatini amalga oshirishga doir normalar. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti	4
M10	O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi.	2
M11	O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi.	2
M12	O‘zbekiston Respublikasi sud hokimiyati	4
Jami:		30
Mashg‘ulotlar shakli: Seminar (S)		Soatlar
S1	Konstitutsiyaviy islohotlar hamda ularnin mazmun_ va mohiyati	2
S2	O‘zbekiston suveren, demokratik, huquqiy, ijtimoiy va dunyoviy davlat	2
S3	Insonning shaxsiy hamda siyosiy huquqlarini mustalhkamlash masalalari	4
S4	O‘zbekiston Respublikasi fuqarolarining iqtisodiy, ijtimoiy, madaniy va ekologik huquqlari.	4
S5	Huquq va erkinliklarning kafolatlari. Fuqarolarning asosiy burchlari	2
S6	O‘zbekistonda jamiyat va shaxs munosabatlarining konstitutsiyaviy asoslari.	2
S7	O‘zbekiston Respublikasining ma’muriy-hududiy va davlat tuzilishi.	2
S8	Saylov tizimining konstitutsiyaviy-huquqiy asoslari.	2
S9	O‘zbekiston Konstitutsiyasida davlat hokimiyatini amalga oshirishga doir normalar. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti	4
S10	O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi.	2
S11	O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi.	2
S12	O‘zbekiston Respublikasi sud hokimiyati	4
Jami		30
Mashg‘ulotlar shakli: Mustaqil ta’lim (MT)		
MT1	Konstitutsiyada jahon konstitutsiyaviy rivojlanish tajribalalari hamda milliy qadriyatlarining aks etishi	
MT2	O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining tuzilishi va o‘ziga xos xususiyatlari	
MT3	O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining asosiy prinsiplari	
MT4	O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasiga o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish tartibi	
MT5	O‘zbekiston – Respublika boshqaruv shaklidagi davlat.	
MT6	O‘zbekiston hududi va chegarasining daxlsizligi	
MT7	Mamlakat aholisining tili, urf-odati va an’analarining hurmat qilinishi	
MT8	Hokimiyatlar bo‘linishi prinsipi	
MT9	Konstitutsiya va qonunning ustunligi.	

MT10	Konstitutsiya normalarining Respublika manfaatlariga zid tarzda talqin qilinishiga yo‘l qo‘yilmasligi	
-------------	---	--

Asosiy adabiyotlar		
1.	O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. –T.: “O‘zbekiston”, 2023. -80 b	
2.	Yangilanayotgan Konstitutsiya. 100 savolga 100 javob. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Qonunchilik va huquqiy siyosat instituti. - Toshkent: “Adolat” milliy huquqiy axborot markazi, 2023-yil. - 180 b.	
3.	Yangi tahrirdagi O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasini amalga oshirish bo‘yicha birinchi navbatdagi chora-tadbirlar to‘g‘risida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. https://president.uz/uz/lists/view/6287	
4.	O.T.Husanov Konstitutsiyaviy huquq. Darslik.-T: «Yuridik adabiyotlar publish» 2023	
5.	N.Oblomurodov,S.Otamuratov, M. Yuldasheva va b. Yangi tahrirdagi O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. O‘quv qo‘llanma. T: «Yuridik adabiyotlar publish» 2024	
6.	J.T.Xolmo‘minov.Yangi tahrirdagi O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasini o‘rganamiz. O‘quv qo‘llanma.Termiz 2023	
Qo‘shimcha adabiyotlar		
1.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – T.: “O‘zbekiston”, 2021.	
2.	Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta‘minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonlik garovi. - Toshkent, O‘zbekiston, 2017.	
3.	Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. T. 1. - Toshkent: O‘zbekiston. 2017.	
4.	Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: O‘zbekiston. 2017.	
5.	Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. - Toshkent: O‘zbekiston. 2017.	
6.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi. To‘ldirilgan ikkinchi nashri. - Toshkent: “O‘zbekiston” nashriyoti, 2022. - 416 bet.	
7.	2022 — 2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 28.01.2022 yildagi PF-60-son	
8.	U.Tadjixanov. Yuridik ensiklopediya.T.: ”Sharq” 2001	
9.	A.Muhitdinov va boshqalar. O‘zbekiston yuridik ensiklopediyasi. T.: Adolat, 2010, - 704 b.	

Elektron ta’lim resurslari:

1. <https://www.lex.uz>
2. <https://constitution.uz>
3. <https://www.tsul-library.uz>
4. <https://konstsud.uz>

5. <https://senat.uz>
6. <https://parlament.uz>

Talabalarning bilim, ko‘nikma va malakalari quyidagi tizim bo‘yicha baholanadi.

Ballarning raqamli ekvivalenti	Reyting tizimi bo‘yicha baholash	An‘anaviy tizim bo‘yicha baholash
5,0	90-100	a‘lo
4	70-89.9	yaxshi
3	60-69.9	qoniqarli
2,0	0-59,9	qoniqarsiz

Talabaning fan bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to‘liq yoritma olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo‘l qo‘ymas;
- fan bo‘yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo‘lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo‘nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo‘lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to‘liq va aniq bajargan bo‘lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me‘yoriy-huquqiy hujjatlarni to‘liq o‘zlashtirgan bo‘lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo‘yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo‘lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo‘l qo‘ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o‘quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo‘yicha berilgan savollarga to‘g‘ri javob bera olsa;
- fan bo‘yicha konspektni puxta shakllantirgan bo‘lsa;
- fan bo‘yicha mustaqil topshiriqlarni to‘liq bajargan bo‘lsa;

- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

d) 3 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

e) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

➤ **Fan o'qituvchilari to'g'risida ma'lumot**

Muallif:	Ro'ziyeva Mashxura Abdimuminovna , katta o'qituvchi , t.f.f.d.(PhD)
E-mail:	mashxura_ruziyeva@tues.uz
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrası
Taqrizchi:	Hakim Rasulov - TerDPI "Falsafa va ma'naviyat asoslari" kafedrası mudiri, s.f.n., prof

Mazkur sillabus universitet Kengashining 2024-yil 30-avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur sillabus “Ijtimoiy-gumanitar fanlar” kafedrasining 2024-yil 28 -avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

O‘quv-uslubiy bo‘lim boshlig‘i

Z.N.To‘rayev

Fakultet dekani

S.B.Bazarov

Kafedra mudiri

S.B.Eshqurbonov

Tuzuvchi

M.A.Ro‘ziyeva

